

KOMUNIKAT PRASOWY nr 162/24

Luksemburg, 4 października 2024 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-406/22 | Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky

Polityka azylowa: uznanie państwa trzeciego za bezpieczny kraj pochodzenia musi obejmować całość jego terytorium

Sąd krajowy badający zgodność z prawem decyzji administracyjnej o odmowie udzielenia ochrony międzynarodowej musi podnieść kwestię naruszenia przepisów prawa Unii dotyczących uznania państwa trzeciego za bezpieczny kraj pochodzenia

Trybunał Sprawiedliwości sprecyzował warunki uznania przez państwo członkowskie państw trzecich za bezpieczne kraje pochodzenia zgodnie z dyrektywą w sprawie wspólnych procedur w zakresie ochrony międzynarodowej¹. Stwierdził, iż okoliczność, że państwo trzecie odstępuje od stosowania zobowiązań wynikających z EKPC nie wyklucza możliwości uznania tego państwa za bezpieczny kraj pochodzenia. Władze państw członkowskich muszą jednak ocenić, czy warunki skorzystania z prawa do takiego odstąpienia mogą zakwestionować owo uznanie. Ponadto Trybunał orzekł, że prawo Unii stoi na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie uznało państwo trzecie za bezpieczny kraj pochodzenia jedynie w odniesieniu do części terytorium owego państwa trzeciego. Poza tym sąd krajowy, zmuszony do zbadania zgodności z prawem decyzji administracyjnej w zakresie ochrony międzynarodowej, musi podnieść z urzędu, w ramach całościowego badania, które powinien przeprowadzić, kwestię naruszenia przepisów prawa Unii dotyczących wskazania bezpiecznych krajów pochodzenia.

W 2022 r. CV, obywatel mołdawski, złożył w Republice Czeskiej wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej. Na poparcie swojego wniosku CV powołał się na groźby, które otrzymywał w Mołdawii od osób, które w przeszłości dopuściły się wobec niego agresji i których nie udało się zidentyfikować organom policji. CV stwierdził również, że nie chce wracać do swojego regionu pochodzenia ze względu na rosyjską inwazję na Ukrainę.

Władze czeskie odrzuciły ten wniosek, biorąc pod uwagę między innymi okoliczność, że Mołdawia – z wyjątkiem Naddniestrza – została uznana za bezpieczny kraj pochodzenia. Tymczasem CV nie zdołał wykazać, że uznanie to nie ma zastosowania w jego konkretnym przypadku.

Sąd okręgowy w Brnie (Republika Czeska), do którego CV odwołał się w następstwie odrzucenia jego wniosku, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z kilkoma pytaniami dotyczącymi wykładni dyrektywy w sprawie wspólnych procedur w zakresie ochrony międzynarodowej.

Trybunał wskazał przede wszystkim, że **państwo trzecie nie przestaje spełniać kryteriów pozwalających uznać je za bezpieczny kraj pochodzenia wyłącznie z tego powodu, że powołuje się ono na prawo do odstąpienia od stosowania² zobowiązań przewidzianych w Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC)**. Oświadczenie o skorzystaniu z prawa do owego odstąpienia nie pozwala bowiem wnioskować, samo w sobie, ani o rzeczywistym podjęciu środków uchylających stosowanie zobowiązań, ani o ich charakterze i skali. Jednak powołanie się na prawo do odstąpienia musi prowadzić do tego, by właściwe organy państw członkowskich oceniły, czy warunki skorzystania z tego prawa mogą zakwestionować wspomniane uznanie.

Następnie Trybunał stwierdził, że prawo Unii nie pozwala obecnie państwom członkowskim na uznanie za bezpieczny kraj pochodzenia wyłącznie części terytorium danego państwa trzeciego. **Kryteria pozwalające na uznanie państwa trzeciego za bezpieczny kraj pochodzenia muszą być spełnione na całym terytorium tego państwa.**

Wreszcie Trybunał wskazał, że **sąd krajowy**, do którego wnioskodawca pochodzący z państwa trzeciego uznanego za bezpieczny kraj pochodzenia odwołał się w następstwie odrzucenia wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, **musi z urzędu podnieść kwestię naruszenia przepisów prawa Unii dotyczących tego uznania.** Tym samym, w ramach badania wniesionej do niego skargi, sąd okręgowy w Brnie musi uwzględnić odstąpienie przez Mołdawię od stosowania zobowiązań przewidzianych w EKPC oraz naruszenie przez Republikę Czeską warunku, zgodnie z którym uznanie państwa trzeciego za bezpieczny kraj pochodzenia musi obejmować całość terytorium tego państwa.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE](#) z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej.

² Zgodnie z art. 15 EKPC w przypadku wojny lub innego niebezpieczeństwa publicznego zagrażającego życiu narodu układające się państwa mogą podjąć środki uchylające stosowanie zobowiązań wynikających z tej konwencji. Skorzystanie z tego prawa jest obwarowane pewnymi warunkami oraz poddane kontroli Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W dniu 25 lutego 2022 r. Mołdawia odwołała się do art. 15 EKPC ze względu na kryzys energetyczny, do którego doszło w tym kraju. W dniu 28 kwietnia 2022 r. z powodu rosyjskiej inwazji na Ukrainę Mołdawia postanowiła przedłużyć korzystanie z owego prawa do odstąpienia.